

ชื่อเรื่อง	ผลของรังสีแกมมาและ 1-Methylcyclopropene ต่อการเปลี่ยนแปลงช่อดอกกล้วยไม้ หวายพันธุ์เอียงสกุลและชาวสนาน
ผู้แต่ง	ไมตรี มัณยานนท์ ภาสกันต์ สารทูลทัต และ วชิรญา อิ่มสบาย
ที่มา	การประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 9. วันที่ 11-14 พฤษภาคม 2553. ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จ.พระนครศรีอยุธยา. 258 หน้า.
คำสำคัญ	การฉายรังสี; อายุปักแจกัน; 1-MCP; การกักกันพืช

บทคัดย่อ

การฉายรังสีเป็นอีกทางเลือกหนึ่งเพื่อทดแทนการรมเมทิลโบรไมด์ในการควบคุมแมลง และยังอาจใช้เพื่อควบคุมกำจัดแมลงในช่อดอกกล้วยไม้ส่งออกได้ด้วย จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อให้ทราบผลของรังสีและ 1-methylcyclopropene (1-MCP) ต่อการเปลี่ยนแปลงช่อดอกและอายุการปักแจกันของกล้วยไม้หวายพันธุ์เอียงสกุลและหวายชาวสนาน โดยจัดให้ช่อดอกได้รับรังสีแกมมา 0-800 เกรย์ ก่อนปักก้านช่อดอกไว้ในน้ำกลั่น บันทึกผลการเปลี่ยนแปลงการเสื่อมสภาพของช่อดอก การบานของดอกตูม การดูน้ำ การเปลี่ยนแปลงน้ำหนักสด และอายุการปักแจกัน พบว่าระดับของรังสีที่เพิ่มขึ้นทำให้ช่อดอกเสื่อมสภาพเร็วขึ้นทั้งสองพันธุ์ โดยหวายเอียงสกุลมีอายุปักแจกันลดลงจากปกติ 4 – 6 วัน ส่วนหวายชาวสนานลดลง 6 – 11 วัน เปรียบเทียบกับช่อดอกที่ไม่ได้รับรังสี และรังสีมีผลในเชิงลบต่อการเปลี่ยนแปลงช่อดอก โดยพันธุ์ชาวสนานมีความไวต่อรังสีมากกว่าช่อดอกกล้วยไม้ทั้งสองพันธุ์ที่รม 1-MCP มีอายุปักแจกันนานกว่าช่อดอกกล้วยไม้ที่ไม่รม โดยมีอายุปักแจกันเพิ่มขึ้น 3 – 6 และ 1 – 3 วันตามลำดับ จากผลการทดลองจึงชี้ให้เห็นว่าระดับของรังสีที่เพิ่มขึ้นมีผลทำให้อายุปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้หวายลดลง ซึ่งกล้วยไม้หวายต่างพันธุ์มีความไวต่อรังสีต่างกัน และ 1-MCP สามารถลดความเสียหายและยืดอายุการปักแจกันช่อดอกกล้วยไม้ที่ผ่านการฉายรังสีได้